

بقول مولوی، "چونکه صد آمد نود هم پیش اوست." شاید سرنوشت بقیه انشعاب‌های فدائیان برای جنبش چپ ایران بدین تلغی نباشد، اما کام هیچ توده‌ای از بقیه انشعاب‌ها نیز شیرین نشده است!

حتی در جریان روند اتحاد وحدت حزب و سازمان در سال ۶۱، حزب توده ایران با خروج اعضای سازمان فدائیان از تشکیلات خود -که اغلب بصورت گروهی و فراکسیونی انجام می‌شد-، و پیوستن آنها به حزب مخالفت کرده و خواهان باقی ماندن این عده در سازمان خودشان بود. حزب توده ایران، حتی با انشعاب گروه طرفداران حزب توده ایران از درودن "چریک‌های فدائی خلق ایران" که بعدها بنام "منشعبین از چریک‌های فدائی خلق" شهرت یافتد موافق نبود و عقیده داشت آنها نیز بهتر است در سازمان خودشان باقی بمانند، منگر زمانی که خطر جانی آنها را تهدید کند، که در این صورت سازمان "نوبت" مستولیت حفاظت از این افراد را بر عهده داشت!

این اشارات به گذشته بدان خاطر است، که مخالفت ریشه دار حزب توده ایران با انشعاب در سازمان‌های سیاسی نشان داده شود، که البته این بحث موارد استثنائی و غیر قابل پیش یینی را شامل نمی‌شود. همین اعتقاد موجب شد، تا رهبری حزب توده ایران در آستانه بازگشت از مهاجرت و در سال‌های نخست پس از پیروزی انقلاب، با تحمل سیاسی و حتی تشکیلاتی آنسته از اعضای رهبری حزب که دارای دیدگاه‌های متفاوت با اکثریت بودند، از هر نوع انشعاب جلوگیری کند. نمونه باز این دسته از اعضای رهبری حزب، زنده یاد "ایرج اسکندری" و "بابک امیرخسروی" بودند.

در طول سال‌های مهاجرت اخیر نیز حزب توده ایران تحریه تلخ انشعاب را پیکار دیگر و در چند نوبت پشت سر گذاشت، که بازترین نمونه آن، یارگیری ابتدائی "بابک امیرخسروی" از میان مهاجرین حزبی و سپس بنیانگذاری حزب جدیدی بنام "حزب دمکراتیک مردم ایران" بود. عوارض همین انشعاب نیز، مانند همه انشعاب‌های مشابه، در همه سازمان‌های سیاسی، بازی با شخصیت‌های شناخته شده حزب ما و به بی‌راهه کشاندن برخی چهره‌های قدیمی بود. اگر در انشعاب قاسی -فروتن، قریانی مظلوم "سفاقی" بود، در انشعاب امیرخسروی، قریانی اصلی زنده یاد "ایرج اسکندری" بود، که او را پل عبور از فراز چند دهه توده‌ای بودن خویش کردند و سپس پل‌های پشت سر خویش را نیز ویران ساختند. پدیده تکراری و عبرت آموز در همین انشعاب نیز همگامی اولیه سه مشاور کمیته مرکزی حزب ما با بابک امیرخسروی و سپس جدا شدن از او و پیوستن آنها به سازمان "راه کارگر" بود، که از میان آنها یک تن در این سازمان فعل باقی مانده و بقیه افعال سیاسی پیش کرده‌اند.

همه یادمانده‌های تلخ انشعاب‌های سیاسی در تاریخ حزب ما و تاریخ احزاب سیاسی ایران حکم می‌کند، تا نه تنها طرفدار تکرار آن در سازمان‌های دیگر نباشیم، بلکه با تمام توان و قدرت با تکرار آن در حزب توده ایران نیز مخالفت کنیم. ما حتی بر این عقیده ایم که اگر مشنی غلط و ازروا طلبی و خود محوریتی در رهبری مخلود حزب توده ایران در مهاجرت اخیر تلاش نمی‌کرد تا خود را تحمیل کند، متنفس کنندگان و نویسنده‌گان "راه توده" نیز ترجیح می‌دادند، ارگان‌های حزبی هویت واقعی خود را یافته و در چارچوب آنها، نظرات منتشر شود! براساس همین باوراست که "راه توده" تاکنون به همه علاقمندانی که با آن تناس برقرار کرده‌اند، توصیه موکد کرده است، که چنانچه در حوزه و یا واحدی مشکل هستند در همانجا باقی بمانند، تا وضع کنترلی در نهایت خود به سود وحدت سیاسی، ایدئولوژیک و سازمانی حزب توده ایران خاتمه یابد!

براساس همین باوراست، که ما پیوسته امکان بحث درونی در سازمان اکثریت را سنتی مثبت در این سازمان ارزیابی کرده‌ایم. به همین دلیل نیز برخی پرداختها، اتهامات واهنی و پرونده‌های انتی‌جمهوری های اخیر (بهای بحث اصولی پیرامون مشی حزب توده ایران در برایر انقلاب بهمن و روند اتحاد وحدت بین سازمان و حزب) در صحفات نشریه کار را تدازک توقف این روند می‌دانیم. این نگرانی بدان خاطر است، که اعتقاد داریم در صورت ادامه این نوع تخریب‌ها و تلاش برای در حاشیه نگهداشت و به حاشیه راندن دارندگان نظر و دیدگان، خطر تعزیز سازمانی و انشعاب یکبار دیگر بر این سازمان سایه گسترده، که ما در آن هیچ جنبه مثبتی نمی‌بینیم.

بنابراین، تحلیل و بررسی دیدگاه‌های موجود در سازمان اکثریت، نه در راستای تقویت گرایش به انشعاب، بلکه طرح نقطه نظراتی است، که تصور می‌کنیم، طرح آنها کمک خواهد کرد به رسیدن سازمان مذکور به وحدت نقطه دیده ایدئولوژیک سیاسی، که در مهاجرت اخیر لطمات بسیار جدی بدان وارد آمده است. در عین حال "راه توده" در راستای اعتقاد به اتحاد و وحدت ثروها، می‌کوشد تا حداقل در این مرحله از ادامه روند دوری پیشتر سازمان مذکور از حزب توده ایران جلوگیری کند و در صورت امکان آنرا به همان نقطه‌ای بازگرداند، که در گذشته و در جریان روند وحدت بوده است. اگر خاتمه یافتن

اهداف "راه توده" در پیگیری بحث‌های درون سازمان اکثریت کدام است:

"انشعاب" نه! واقع بینی، بله!

در ارتباط با مطالبی که "راه توده" پیرامون دیدگاه‌های مطرح شده رهبران سازمان فدائیان اکثریت در نشریه "کار" منتشر می‌سازد، از می‌پرسند: «شما متظر انشعاب در این سازمان هستید؟» و صریح تر می‌پرسند: «شما می‌خواهید نقش مشوق انشعاب را در سازمان ایفا کنید؟» این نوع سوالات و اشارات، که گاه در برخی تماش‌های مستقیم نیز مطرح می‌شود، بوریه پس از برگزاری انتخابات اخیر ریاست جمهوری و شکست سیاست تحریم و با اشاره به سیر ریواده‌های نخستین سال‌های پس از انقلاب بهمن و روند اتحاد وحدت سازمان فدائیان خلق ایران و حزب توده ایران بیش از گذشته مطرح می‌شود.

گرچه این سوالات و اشارات در محاذیل محدود و گاه درست مطرح می‌شود، اما از انجا که "انشعاب" در سازمان‌ها و احزاب سیاسی ایران ریشه‌ای به قدمت نخستین خیزش‌ها برای تشکیل احزاب در ایران دارد، شاید مرور نکات زیر لازم باشد:

تاریخ انشعاب‌های سیاسی در ایران، حتی آنگاه که با پایه‌های بسیار مدون ایدئولوژیک نیز همراه بوده، هرگز سرانجام مثبتی نداشته است. پیوسته از دل نخستین انشعاب، انشعاب‌های کوچکتر شکل گرفته و در مجموع، این انشعاب‌ها، در هر دوره‌ای از ادوار گذشته، به وحدت درونی احزاب و اتحاد نیروها برای تمرکز همه توان خویش جهت مبارزه لطمات بسیار جدی زده است. نقار و جدایی تا خد کینه جوئی، رشد تشتت سیاسی، عقیم ماندن کوشش بسیار حیاتی برای تحمل پذیری سیاسی و احترام به تنوع برداشت‌ها، سانسور پذیری تا حد طرد این یا آن حزب و سازمان و یا نشریه وابسته به آن، تحریب شخصیت‌ها و انواع دیگر پدیده‌های منفی، پیوسته طبعات انشعاب‌های سیاسی بوده است.

مرور گذشته‌های دور و کنیوکا در تاریخ نهضت جنگل، حکومت گیلان، انشعاب نیروی سوم (خلیل ملکی)، انشعاب‌های مانوئیستی از حزب توده ایران و... در جنبش چپ و کمونیستی ایران و یا انواع انشعاب‌ها در سازمان‌ها و احزاب ملی (نظیر انشعاب‌های متعدد در فدائیان اسلام و یا حتی مجاهدین خلق) و یا ملی- مذهبی (نظیر سوسیالیست‌های خدابرست، حزب مردم ایران و...) ملال انگیزتر از آنست که تکرار آنها ضرورت داشته باشد.

سرگذشت انشعاب در خود سازمان فدائیان اکثریت باندازه کافی گویای آن نظری است که ما درباره انشعاب داریم و در بالا بدان اشاره کردیم: از دل نخستین انشعاب به ظاهر سیاسی و منتقد مشی حزب توده ایران در سازمان فدائیان، سازمانی بیرون آمد، که از همان ابتدا بر سر نام "اکثریت" به ادعا برخاست. رهبر این انشعاب را "علی کشتگر" و "خلیل روی" بر عهده داشتند و یک چند نیز هبیت الله معینی نیز با آنها همگام شد، که بعدها از این همگامی بازها ابراز پشیمانی کرد. این انشعاب از چپ و در مخالفت با تزدیکی بخشی از رهبری سازمان به حزب توده ایران صورت گرفت، عربت انگیز آن بود، که بعد از انشعاب، گروه‌بندی علی کشتگر دو آتش به طرفداری از جمهوری اسلامی برخاست و نشیره اش، پس از یورش به حزب توده ایران، بیون هیچ مانع حکومتی وسیع انتشار یافت! او حیرت انگیزتر آنکه همین گروه‌بندی انشعابی، در مهاجرت جنان به راست گرایش پیدا کرد، که رهبر انشعابی آن "علی کشتگر" نقش مفسر و کارپرداز سیاسی کیهان لندن را بر عهده گرفت! و اکنون نیز زیر علم سوسیال دمکراتیک، تلاش بسیار می‌کند تا به کمک چند تن از هم‌فکران خلیل ملکی نظیر علی اصغر حاج سید جوادی و "کاتوزیان" در این خیمه صداست، که معلوم نیست آخرين آن باشد!

کارزار جدید علیه حزب توده ایران، نشاندهنده حضور رو
به گسترش حزب در داخل و خارج از کشور است!

وزارت امنیت ج.ا. در داخل کتاب و در خارج نوار ویدئو منتشر می کند!

وزارت اطلاعات و امنیت جمهوری اسلامی، اخیراً در ایران کتابی از سخنان زیر شکنجه رهبران حزب توده ایران سر همیندی کرده و منتشر ساخته است. نحوه تنظیم این کتاب و حاشیه هایی که بر آن نگاشته شده، بسیار شبیه برنامه "هویت" تلویزیونی علیه ملیون و ملیون مذهبی ایران و همچنین روزنامه نگاران مستقل و هترمندان کشور است. کتاب مذکور نه تنها در بازار کتاب ایران بی مشتری مانده، بلکه یکبار دیگر و با شناخت بیشتری که عموم مردم ایران از جنبایات و شکنجه های زندان های جمهوری اسلامی بدست آورده اند، پس جوئی نظرات حزب توده ایران را در قبال انقلاب و رهبران جمهوری اسلامی به همراه اوردیده است. این امر برویه در میان نسل بعد از انقلاب، که شاهد فعالیت علیه و نیمه علیه حزب ما نبوده اند و اکنون برای نخستین بار با نقش حزب توده ایران در انقلاب بهمن و سیزش برای جلوگیری از قدرت یا بی ارجاع و سرمایه داری بازاری در جمهوری اسلامی آشنا می شوند، چشمگیرتر است. این واقعیت، در تماش ها و ارتباط های مختلفی که با ما گرفته می شود، مطرح شده و موكدا نیز از ما خواسته می شود، که به هر طریق ممکن درباره این نقش حزب ما در برابر حاکمیت چند گونه جمهوری اسلامی و مشی و سیاستی که دنبال کرد، بگوشید و آنرا در داخل کشور سطح دهید!

سر همیندی کردن کتاب جدید وزارت اطلاعات و توزیع آن با قیمت ارزان را می توان و اکنون نسبت به همین واقعیت نیز ارزیابی کرد. این واقعیت که اندیشه و تفکر پیرامون مشی حزب توده ایران در برابر جمهوری اسلامی، پرسرعت در جامعه و برویه نسل جوان کشور گسترش می باید. وزارت اطلاعات و امنیت جمهوری اسلامی بدین ترتیب به ستیز با این واقعیت برخاسته است!

کوشش وزارت اطلاعات و امنیت جمهوری اسلامی تنها در داخل کشور متمرکز نیست. بنابر اطلاعی که به ما رسیده است، در خارج از کشور نیز، بدبانل نقشی که راه توده در ترویج واقع بینی پیرامون اوضاع ایران کنونی اینجا کرده و برویه روشنگری پیرامون سیاست و مشی حزب توده ایران در برابر انقلاب بهمن و جمهوری اسلامی، وزارت اطلاعات و امنیت دست به کار ضد تبلیغاتی مشابه آنچه که در ایران انجام می دهد شده است. از جمله ترفند های این کارزار خارج از کشور، یک نوار ویدئویی است که شرکتی بنام "پارس ویدئو" مبتکر توزیع آن شده است. این نوار با موتزار بخش هایی از دفاعیات خسرو گلسرخی و کرامت دانشیان در بیدادگاه نظامی شاه و پس وصل کردن آن به حاصل شکنجه هایی که در تلویزیون جمهوری اسلامی بنام اعترافات رهبران حزب توده ایران به نمایش گذاشته شد و سرانجام افزودن صحنه ای از فیلم اخراج دیلمات های سفارت شوروی در فرودگاه مهرآباد، علاوه بر توده ای ستیزی، می خواهد اندیشه دیگری را نیز تلقین کند و آن نفوذ مارکسیست ها در میان مذهبیون است. این هدف از آنچه مشخص می شود، که موتزار کننده واقعی این نوار، یعنی وزارت اطلاعات و امنیت که فیلم اخراج دیلمات های اتحاد شوروی از ایران را نیز در آرشیو خود داشته، با حذف آن بخش از سخنان گلسرخی و دانشیان که خود را مارکسیست اعلام داشته اند، به برجسته ساختن آن بخش از سخنان گلسرخی که وی طی آن احترام خود را به اسلام و نهضت آزادیخواهی امام حسین اعلام داشته است، می پردازد. براساس این نوار، گلسرخی و دانشیان نیز ماسک مذهبی داشته و نفوذی در میان جنبش مذهبی بوده اند!!

یکی از همکاران و علاقمندان راه توده، که در فرانکفورت آلمان این نوار را بدست آورده و آنرا در اختیار مان نیز گذاشته، طی یادداشتی به ما می نویسد:

"... من در زندان کودتاچیان ۲۸ مرداد بودم و با شوشه پازجویی فرمانداری نظامی اشنا هستم. در دوران یکه تازی ساواک نیز بازجویی شده ام پس از بروش به حزب نیز به زندان انتادم و بازجویی های جمهوری اسلامی را نیز از سر گذراندم. در طول بازجویی های توان با شکنجه در زندان جمهوری

توده ای ستیزی در صفحات نشریه "کار" گامی مثبت و محسوس در این زمینه ارزیابی شود، که بنظر ما همینکونه است، چرا نباید امیدهای فراتر از این گام داشت؟ ما وقتی با دوری سازمان از حزب توده ایران مخالفیم، جگونه می توانیم موافق انشعاب و جدایی ها در خود سازمان مذکور باشیم؟

چرا این همه حساسیت؟

گاه از ما می پرسند که چرا اینقدر نسبت به سازمان اکثریت حساسیت نشان می دهید؟ سازمان های دیگری هم در طیف چه هستند، چرا به آنها نیز پردازید؟ اصولاً وقتی سازمان فدایی اسلامی و ایندولوژیکی را جدا کرده، دیگر چه نیازی به این همه بحث با آنست؟

الف- این عده فراموش می کنند که سیاست اتحاد، تجمع نیروها، جبهه و سرانجام و پیشاپیش همه آنها وحدت همه جانبه گردان های معتقد به سوسیالیسم علمی، از ابتدای بنیانگذاری حزب ما، مشی و سیاستی پایدار بوده است. حزب توده ایران و سازمان فدایی اسلامی خط سیاسی و ایندولوژیکی را پشت سر گذاشتند، بلکه در دوره ای گارهای اساسی پرای وحدت را برداشتند. ما یقین داریم که نه تنها در مهاجرت، بلکه مهمند از آن، در داخل کشور بخش بسیار قابل توجهی از علاقومندان و هواداران این سازمان همچنان بر سر اعتقاد خود برای وحدت همه جانبه با حزب توده ایران ایستاده اند. همین بخش با ایندولوژی زادانی در سازمان نیز موافق نیستند و همانندما اعتقاد دارند، سنگ با پایه وحدت با حزب را همین ایندولوژی زادانی در سازمان، ویران ساخته است. روندی که توریسم های سرمایه داری، پس از ضربات وارد به اردوگاه سوسیالیسم و با بر جسته ساختن ضعف های این اردوگاه بی وقفه استدلال های تویینی را برای ادامه آن به درون صفوی چسب جهانی هدایت می کنند. ما یقین داریم که سیر رویدادهای داخل کشور و حوادث جهانی نه تنها حکایت طرفداران ایندولوژی علمی در برابر انقلاب بهمن و حکومت برآمده از آن را تیز، در کلیت خود بار ایران در برابر انقلاب بهمن و حکومت برآمده از آن را تیز، در بحث های اخیری که در نشیوه گار پیرامون میزان دوری و نزدیکی به لینینیسم و یا مارکسیسم و سوسیالیسم جریان دارد، و یا آنچه که بنام تفسیر و تحلیل های متفاوت پیرامون انتخابات مجلس پنجم و ریاست جمهوری در نشیوه گار انتشار می یابد، این واقع بینی سیار برجسته تر از گذشته است.

ب- تمامی سازمان های طیف چیزی که از آن نام برده می شود، به نوعی با چریک های فدایی خلق ایران و یا سازمان فداییان اکثریت پیوند داشته اند. بنابر این، علاوه بر روابط گذشته حزب توده ایران و سازمان اکثریت و تلاش برای تجدید آن، این امر نیز مورد توجه ماست، که سازمان های کوچک و بزرگ مورد اشاره نمی توانند از تغییرات در مشی و سیاست سازمان مذکور تاثیر نذیرند. نمونه این امر را، در همین دوران اخیر، در تفسیری که نشیوه راه کارگر و در پرخاش به نرم شطرنج شاهد بودیم. تفسیری که با پرخاش و تهدید به تکفیر نیز همراه بود و متساقن تاثیر خود را نیز بر جای گذاشت. این تاثیر در ابتداء موجب متوقف ماندن طرح دیدگاه های متفاوت نیست به انتخابات ریاست جمهوری در نشیوه کار شد و سپس موجب شد تا یعنیک از تکفیر، از دل یک سیاست راست روانه، شعار چپ نمایانه تحریم "بیرون بیاید!"

پایان افعال

از جمله انگیزه های "راه توده" در پیگیری بحث های درون رهبری سازمان اکثریت و وقت و اندیشه بسیاری که در این عرصه صرف می کند، انتست که این سازمان راه چه زودتر از بحث های مطرح، و مقایسه مضامین و مفاهیم آنها با واقعیات ایران و جهان به نتیجه قطعی رسیده و شوان بالقوه خود را با انسجام بخشنیدن به سیاست و مشی خویش در خدمت چنین مردم ایران نکار گیرد. راه توده، ورود سازمان اکثریت به این مرحله را یک گام بزرگ برای جنبش چپ ایران ارزیابی می کند و یقین دارد، که در اینصورت واقعیات و رویدادها، خود بزرگ ترین مشوق و هدایت کننده برای گام های بعدی خواهد بود.

اسلامی بارها شاهد پادشاهی ساواکی های شاه که زیر دست باصطلاح حزب الهی ها کار می کردند، بودم. بنظر من این همکاری تگذانگ که مبتکر و سازمانده اولیه آن ارتشد فردوست، چشم و کوش شاه و سرجاسوس انگلیس ها در دریار شاهنشاهی بود، همچنان ادامه دارد و در خارج از کشور نیز سازمان یافته است. این همکاری تنها در خبرچینی و چهره نگاری برای سفارتخانه های جمهوری اسلامی خلاصه نمی شود. فروش و توزیع نوازه هایی از این دست که برایان ارسل داشتم، از جمله این فعالیت هاست، که زیر پوشش فعالیت های هنری و فرهنگی بیش بوده می شود. هم‌مانع انتشار کتاب اعترافات در تهران و توزیع نوار مورده بحث در خارج از کشور، دو روی سکه کارزار جدیدی است که وزارت اطلاعات و امنیت علیه حزب توده ایران آنرا تشدید کرده است."